

ตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา

THE CAUSAL VARIABLE INFLUENCING THE ADIS PREVENTION BEHAVIOR
OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

จักรพงษ์ พร่องพรมาราช

JAKKAPONG PRONGPROMMARAT

โรงเรียนปทุมคงคาประชานิรมิต

PAKTHONGCHAIPRACHANIRAMIT

นครราชสีมา

NAKHON RATCHASIMA

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 1,000 คน ได้มาจากการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 8 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อ แบบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ แบบวัดความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค แบบวัดเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน และแบบวัดพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ มีความเที่ยงของแบบวัดเท่ากับ 0.96, 0.92, 0.93, 0.94, 0.92, 0.91, 0.95 และ 0.92 ตามลำดับ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural equation modeling : SEM) ด้วยสถิติการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) แบบมี ตัวแปรแฝง (Latent variable) ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. โมเดลตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสถิติ $\chi^2=325.05$, $df=283$, $\chi^2/df=1.12$, $p=0.09$, CFI=0.99, GFI=0.97, AGFI=0.96, RMSEA=0.01, RMR=0.02

2. เมื่อพิจารณาตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ คือ เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน การรับรู้ความสามารถของตนเอง และอิทธิพลของสื่อ ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ คือ ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค และตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม คือ ความฉลาดทางอารมณ์ ความเชื่อมั่นในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ซึ่งตัวแปรในโมเดลทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนได้ร้อยละ 85.00

คำสำคัญ : ตัวแปรเชิงสาเหตุ, พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์, การวิเคราะห์เส้นทาง, โมเดลสมการโครงสร้าง

ABSTRACT

This study aimed to examine variables influencing ADIS prevention behavior of secondary school students in Nakhon Ratchasima Province. The sample consisted of 1,000 secondary schools students and multistage random sampling technique was used in this study. Eight types of the instruments were used in the study comprised: a scale on Parenting Rearing, a scale on Media, a scale on Self Confidence, a scale on Self Efficacy, a scale on Emotional Quotient, a scale on Adversity Quotient, a scale on the attitude to sexual, a scale on the ADIS prevention behavior of secondary school students. The reliability values of the instrument were at 0.92, 0.93, 0.94, 0.92, 0.91, 0.95, 0.92 respectively. Data were analyzed by using latent variable of path analysis of structural equation modeling (SEM). The results of the study were as follows:

1. The Causal Model Factors Influencing the ADIS prevention behavior at secondary schools students was consisted with empirical data regarding $\chi^2=325.05$, $df=283$, $\chi^2/df=1.12$, $p=0.09$, $CFI=0.99$, $GFI=0.97$, $AGFI=0.96$, $RMSEA=0.01$, $RMR=0.02$
2. The variable directly affected perception of the ADIS prevention behavior of secondary schools students had attitude to sexual, Self Efficacy, and Media. The variable indirectly affected the ADIS prevention behavior at second schools students was Adversity Quotient. The variables both directly and indirectly affected perception of the ADIS prevention behavior at second schools students was Emotional Quotient, Self Confidence, and Parenting Rearing. All variables could explain the variance of the ADIS prevention behavior at secondary schools students at 85.00 percent.

Keywords : The causal factors, Attitude to sex, Path analysis, Structural equation model

บทนำ

ปัจจุบันโรคเอดส์นับได้ว่าเป็นโรคที่ใกล้สำหรับมนุษยชาติทั่วโลก ทั้งในทวีปยุโรป อเมริกา แอฟริกาและเอเชีย ทำให้ประชาชนจำนวนมากต้องเสียชีวิตและได้รับความทุกข์ทรมานทั้งร่างกายและจิตใจ และถูกซ้ำเติมจากสังคมให้ท้อแท้สิ้นหวังอยู่ในสภาพที่โดดเดี่ยวอย่างน่าเวทนา ทำให้เป็นปัญหาต่อการดำรงชีวิตของทุกคนทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรอาสาสมัครและประชาชนจะต้องร่วมมือหยุดยั้งการแพร่กระจายของโรค เพื่อลดการติดเชื้อในขณะเดียวกันก็มีความเอื้ออาทรจากผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยให้สามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

ปัจจุบันพบว่าปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นเป็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญในสังคมไทยรวมทั้งพบว่าปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นมีแพร่ระบาดทั่วไป โดยมีการมีเพศสัมพันธ์หรือการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว (สุชุม เกลยทรัพย์, 2551) การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นสามารถก่อให้เกิดผลกระทบหรือปัญหาต่าง ๆ ได้แก่ ปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร การเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการติดเชื้อเอดส์ หรือปัญหาสังคมอันเกิดจากปัญหาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น ได้แก่ ปัญหาความล้มเหลวทางการศึกษา ปัญหาการทำแท้ง ปัญหาเด็กกำพร้าที่ถูกทอดทิ้งโดย พ่อแม่วัยรุ่น ปัญหาการขายบริการทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น

สภาพปัญหาข้อเท็จจริงดังกล่าว นักเรียนในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา มีอายุเฉลี่ย 16-18 ปี มีโอกาสเสี่ยงต่อพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมส่งผลถึงการติดเชื้อเอชไอวี จากข้อมูลการรายงานสถานการณ์การตั้งครรภ์ พ.ศ. 2559 จำนวนหญิงตั้งครรภ์ของจังหวัดนครราชสีมา อยู่ในช่วง 15-20 ปี จำนวน 3,750 คน คิดเป็นร้อยละ 17.20 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ความรุนแรงที่เฝ้าระวัง (สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2559) ดังนั้นจากปัญหาดังกล่าวในฐานะผู้วิจัยเป็นครูสอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ อิทธิพลของสื่อ ความเชื่อมั่นในตนเอง การรับรู้ความสามารถของตนเอง ความฉลาดทางอารมณ์ ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค และเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ซึ่งสารสนเทศที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับบิดามารดา ผู้ปกครองรวมทั้งครูอาจารย์ ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการเตรียมแนวทางแก้ไขปัญหากล่าวไว้ร่น ตลอดจนอาจใช้เป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาสร้างประชากรวัยร่นที่มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะการเสริมสร้างเจตคติและพฤติกรรมที่ถูกต้องดีงาม อันจะนำไปสู่การลดปัญหาทางสังคมเยาวชนก็จะมีศักยภาพในการเป็นคนดีและพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

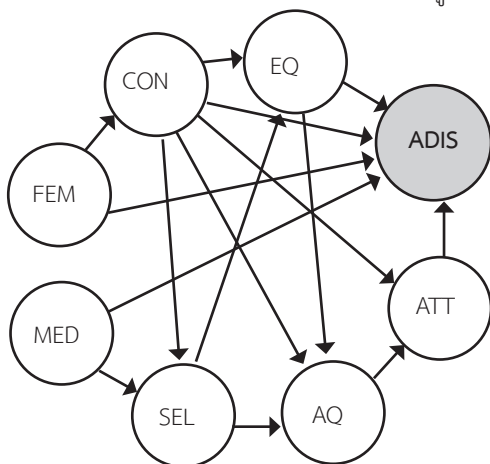
เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา

ประโยชน์ของการวิจัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

โมเดลตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปร

ADIS	แทน	พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์
ATT	แทน	เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน
AQ	แทน	ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค
EQ	แทน	ความฉลาดทางอารมณ์
SEL	แทน	การรับรู้ความสามารถของตนเอง
CON	แทน	ความเชื่อมั่นในตนเอง
MED	แทน	อิทธิพลของสื่อ
FEM	แทน	การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่

ภาพที่ 1 โมเดลตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ตามสมมติฐานการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 56,650 คน (สำนักงานมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2560)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 1,000 คน ได้มาจากการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ของ Hair, Black, Babin, and Anderson (2010, p. 102) ให้กว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างและจำนวนตัวแปรสังเกตได้ ในการวิเคราะห์หาค่าประจักษ์เชิงยืนยัน (CFA) ควรจะอยู่ในอัตราส่วน 10-20 ต่อ 1 ตัวแปร ในงานวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรสังเกตได้ 29 ตัวแปร ดังนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องใช้อย่างต่ำ จำนวน 580 คน ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,000 คน เพื่อให้โมเดลมีความแข็งแกร่งในการทดสอบสมมติฐาน และมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

จากการประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้ 1,000 คน ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักการทางสถิติ (Statistical sampling methods) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มอำเภอจำนวน 20 อำเภอ ด้วยวิธีการจับฉลากจากในจังหวัดนครราชสีมา

ขั้นที่ 2 สุ่มโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 1 โรงเรียนในแต่ละอำเภอ จำนวน 20 โรงเรียนจากแต่ละอำเภอ ด้วยวิธีการจับฉลาก

ขั้นที่ 3 สุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากแต่ละโรงเรียน โรงเรียนละ 50 คน ด้วยวิธีการจับฉลาก ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 1,000 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยตัวแปรแฝงทั้งหมด 8 ตัว โดยแบ่งเป็น

3.1 ตัวแปรแฝงภายในที่เป็นตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์

3.2 ตัวแปรแฝงภายในที่เป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง การรับรู้ความสามารถของตนเอง ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ความฉลาดทางอารมณ์ และเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

3.3 ตัวแปรแฝงภายนอกที่เป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่ อิทธิพลของสื่อ และการเลี้ยงดูของพ่อแม่

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดตัวแปรแต่ละด้านซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ท มีทั้งหมด 8 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบวัดพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ (20 ข้อ) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อเท่ากับ 0.62-0.77 และได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.92

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามการยอมรับเลี้ยงดูของพ่อแม่ (14 ข้อ) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อเท่ากับ 0.55-0.72 และได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.96

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อ (12 ข้อ) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อเท่ากับ 0.42-0.67 และได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.92

ฉบับที่ 4 แบบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง (20 ข้อ) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อเท่ากับ 0.52-0.80 และได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.93

ฉบับที่ 5 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง (12 ข้อ) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อเท่ากับ 0.64-0.78 และได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.94

ฉบับที่ 6 แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ (20 ข้อ) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อเท่ากับ 0.23-0.74 และได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.92

ฉบับที่ 7 แบบวัดความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค (16 ข้อ) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อเท่ากับ 0.65-0.74 และได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91

ฉบับที่ 8 แบบวัดเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน (24 ข้อ) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อเท่ากับ 0.66-0.80 และได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.95

5. การวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

5.1 วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจากแบบวัด 8 ฉบับ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis) โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดตัวแปรแฝง ซึ่งสามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรแฝงที่ใช้ในการวิจัย

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Struction equation modelling : SEM) ด้วยสถิติการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) แบบมีตัวแปรแฝง (Latent variable)

ผลการวิจัย

1. นักเรียนมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$, S.D. = 0.42)
2. ผลการพัฒนาโมเดลตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา พบว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสถิติค่าดัชนีที่ผ่านเกณฑ์ดังนี้ $\chi^2=325.05$, $df=283.00$, $\chi^2/df=1.12$, $p=0.09$, CFI=0.99, GFI=0.97, AGFI=0.96, RMSEA=.011, RMR=0.02
3. การศึกษาอิทธิพลของตัวแปร เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน (ATT) ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค (AQ) ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) การรับรู้ความสามารถของตนเอง (SEL) ความเชื่อมั่นในตนเอง (CON) อิทธิพลของสื่อ (MED) และการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ (FEM) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อตัวแปรตาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ตัวแปรเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน (ATT) มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ -0.66 ตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตนเอง (SEF) มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ -0.27 และตัวแปรอิทธิพลของสื่อ (MED) มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ -0.82 ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อตัวแปรตาม โดยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค (AQ) มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.40 และตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม โดยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ตัวแปรความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) มีขนาดอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.20 มีขนาดอิทธิพลทางอ้อมเท่ากับ -0.09 ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ (FEM) มีขนาดอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.60 มีขนาดอิทธิพลทางอ้อมเท่ากับ -0.37 ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ตัวแปรความเชื่อมั่นในตนเอง (CON) มีขนาดอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.26 มีอิทธิพลทางอ้อมเท่ากับ -0.68 โดยตัวแปรทั้งเจ็ดสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ (ADIS) ได้ร้อยละ 85.00

ที่เอื้ออำนวยต่อการมีเพศสัมพันธ์ การมีสิ่งกระตุ้นหรือช่วยให้เกิดความรู้สึกทางเพศได้ง่าย การแสดงความรู้สึกต่อกันทางร่างกายกับคู่รัก และการมีเพศสัมพันธ์ในขณะที่กำลังศึกษาจึงอาจมีบ้าง เพราะเหตุที่ว่า กลุ่มคนเหล่านี้มีอายุระหว่าง 17-23 ปี เป็นวัยที่คาบเกี่ยวกับวัยรุ่นไปหาผู้ใหญ่ การคบเพื่อนต่างเพศ จึงเป็นเรื่องปกติธรรมดาตามชาติแห่งวัย ที่จะต้องเรียนรู้และป้องกันตนเองจากการมีโรคเอดส์ได้อย่างเหมาะสม

1. การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและอ้อมทางที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา โดยส่งอิทธิพลทางอ้อมจะส่งผล ความเชื่อมั่นในตนเอง การรับรู้ความสามารถของตนเอง ความฉลาดทางอารมณ์ ความสามารถในการเผชิญ และฝ่าฟันอุปสรรค และเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ทั้งนี้เนื่องจากครอบครัวเป็นหน่วยแรกที่เด็ก ได้สัมผัส และพ่อแม่หรือผู้ปกครองคือคนที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด ซึ่งทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทั้งบุคลิกภาพ ความเชื่อ ค่านิยม และเจตคติจากตัวแบบที่เห็นเป็นประจำโดยไม่รู้ตัว สอดคล้องกับ ลักษณะ สรวิวัฒน์ (2554) ได้สรุปว่าครอบครัวเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดและการเปลี่ยนแปลงเจตคติและค่านิยมของบุคคล เพราะพ่อแม่เป็นผู้ถ่ายทอดความเชื่อ และเจตคติให้แก่เด็ก สอดคล้องกับ กรมสุขภาพจิต (2553) อธิบายถึง ทฤษฎี ความผูกพัน เด็กทุกคนสามารถสร้างความผูกพันได้ตั้งแต่แรกเกิด เรียนรู้สิ่งแวดล้อม ภาษาพูด ความเป็นตัวของตัวเองและการแสดงอารมณ์ความรู้สึกจากผู้เลี้ยงดูเป็นหลัก ความผูกพันที่มั่นคงเป็นสิ่งสำคัญ ต่อพัฒนาการด้านสติปัญญา ด้านสังคมจิตใจและการปรับตัวของเด็ก ความผูกพันที่มั่นคงจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูมีความมั่นคงทางจิตใจ ปฏิบัติตัวสม่ำเสมอในการเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของเด็ก และการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจได้เป็นอย่างดีเหมาะสม และจากคะแนนค่าเฉลี่ย ของตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่มีค่ามากที่สุดซึ่งหมายถึงนักเรียนมีอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเองมาก รวมถึงการได้รับเอาวัฒนธรรมสมัยใหม่ ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมการกิน การแต่งกาย การคบเพื่อนและ ดำเนินชีวิตอย่างอิสระ มีความเชื่อมั่นในตนเอง

2. อิทธิพลของสื่อ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยอิทธิพลสื่อส่งผล ทางลบกับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ และค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิทธิพลของสื่ออยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่านักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ได้รับอิทธิพลจากสื่อไม่มาก ทั้งนี้ สื่อมีอิทธิพล ทั้งทางบวกและทางลบต่อนักเรียนวัยรุ่น กล่าวคือ ถ้าเนื้อหาเสนอเรื่องที่มีคุณธรรมมีประโยชน์และให้ความรู้ ที่ไม่เป็นพิษภัยแก่วัยรุ่น สื่อนั้นก็จะมีอิทธิพลทางบวก ในทางตรงข้ามถ้าเนื้อหาและคุณภาพของสื่อมวลชน เสนอเรื่องที่เป็นแบบอย่างในทางก้าวร้าว การแสดงออกทางเพศอย่างโจ่งแจ้งหรือในลักษณะที่ไม่เป็นประโยชน์ สื่อนั้นก็จะมีอิทธิพลทางลบ วัยรุ่นมีการเรียนรู้และรับเอาสิ่งต่าง ๆ ที่เห็นมาเป็นรูปแบบของพฤติกรรมของตน ไม่มากนักน้อย นอกจากนี้ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ และรายการบันเทิงต่าง ๆ ยังสื่อให้เห็นค่านิยมของสังคมในเรื่อง บทบาททางเพศ ซึ่งมีทั้งทางบวกและทางลบ โดยการรับรู้ข่าวสารในด้านไหนมากก็มีแนวโน้มทางด้าน ความคิด ความรู้สึกไปในทางนั้นได้ละในที่สุดก็จะรับไว้เป็นเอกลักษณ์และบทบาททางเพศของตน ซึ่งเป็น ไปตามหลักการเรียนรู้ตามทฤษฎีของ Klapper (1960) ที่อธิบายว่าเนื้อหาในสื่อมวลชนสามารถเป็นแรงเสริม เจตคติ ค่านิยม ปทัสถานความเชื่อของบุคคลที่รับข่าวสารได้

3. ความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา โดยส่งผลทางอ้อมผ่านการรับรู้ความสามารถตนเอง ความฉลาดทางอารมณ์ ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคและเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยส่งอิทธิพลรวมเป็นลบ ทั้งนี้เนื่องจาก บุคคลไม่กล้าตัดสินใจด้วยตนเอง คล้อยตามผู้อื่นได้ง่าย เกิดความลังเล และหวั่นไหวต่อสถานการณ์ที่ยั่วเย้าได้ง่าย โอกาสที่จะถูกชักจูงไปในทางที่ผิดก็จะเกิดขึ้นได้ง่าย ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง แสดงว่าถ้ามีความเชื่อมั่นในตนเองน้อยนั้นส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ความเชื่อมั่นในตนเองมีอิทธิพลทางลบต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ และค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับปานกลางนั้นหมายความว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มั่นใจในตนเอง คล้อยตามผู้อื่นได้ง่าย มีความลังเล ไม่แน่ใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภควดี อาภวิชัย (2551, น. 67-68) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบพฤติกรรมบริโภคนิยมและเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดมุกดาหารที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูและมีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกันมีพฤติกรรมบริโภคนิยมและเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. การรับรู้ความสามารถตนเอง เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และส่งผลต่ออิทธิพลด้านลบ ซึ่งอธิบายได้ว่า บุคคลการรับรู้ความสามารถตนเองจะมีความมั่นใจที่จะเผชิญกับปัญหาและแก้ไขปัญหาได้สำเร็จ คาดหวังพฤติกรรมของตนในการแก้ไขปัญหาที่มีความยุ่งยากและเชื่อว่าสามารถปฏิบัติได้สำเร็จ สามารถหลีกเลี่ยงจากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนได้ สอดคล้องกับ สลิตดา วงศ์ษาพาน (2553) วิจัยพบว่า นักเรียนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนแตกต่างกัน ทักษะคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับ Bandura (1986, p. 391) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง และความคาดหวังเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กันอย่างมาก ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองนี้มีผลต่อการตัดสินใจที่จะกระทำพฤติกรรมของบุคคล ถ้าบุคคลมีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงและมีความคาดหวังเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นสูง บุคคลนั้นจะมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจกระทำพฤติกรรมอย่างแน่วนอน แต่ถ้าบุคคลมีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำและมีความคาดหวังเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นต่ำด้วย

5. ความฉลาดทางอารมณ์ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา โดยส่งผลทางอ้อมผ่านความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค และเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลที่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ก็จะสามารถตัดสินใจได้อย่างมีสติ รู้ถูกผิด สอดคล้องกับข้อมูลของ กรมสุขภาพจิต (2553) พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นไทยมีความสัมพันธ์กัน รวมถึงความเข้มแข็งทางจิตใจก็มีผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม หรือไม่เหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของ Salovey and Mayer (1990, pp. 185-211) กล่าวว่า ความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลตระหนักรู้ในความคิด ความรู้สึก และภาวะอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตน และผู้อื่นได้มีความสามารถในการควบคุม

อารมณ์ของตน ทำให้สามารถขึ้นนำความคิดและการกระทำของตนเองได้อย่างสมเหตุสมผล สอดคล้องกับการทำงานและการดำเนินชีวิต โดยมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น ๆ ตัวแปรความฉลาดทางอารมณ์มีอิทธิพลทางตรงเป็นบวก แต่ทางอ้อมเป็นลบพิจารณาอิทธิพลรวมเป็นบวก อธิบายได้ว่า ความฉลาดทางอารมณ์สูงจะมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์สูง อาจเป็นเพราะได้รับอิทธิพลจากตัวแปรความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค และเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ที่ส่งผ่านทางอ้อมต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์

6. ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา โดยส่งผลทางอ้อมผ่านเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เนื่องจาก คุณลักษณะข้อหนึ่งของคนที่มีความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคหรือ AQ (Adversity quotient) จะต้องพัฒนาสิ่งนี้เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่าบุคคลจะสามารถกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดีเพียงใด บุคคลที่สามารถแก้ปัญหาได้ จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แต่สำหรับคนที่อ่อนแอนั้นจะไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ มนุษย์จึงต้องคิดหาวิธีในการแก้ไขปัญหา อุปสรรคอยู่เสมอ นับได้ว่าการคิดแก้ปัญหา และการฝ่าฟันอุปสรรคมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลในสังคม จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างเสริมให้คนในสังคมมีความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค เพื่อความสงบสุขและความสุขของผู้คนในสังคม (มณฑรา ธรรมบุศย์, 2554, น. 13) สอดคล้องกับแนวคิดของ Stoltz (1997, pp. 106-125) ที่กล่าวว่า เป็นการค้นหาวางสิ่งใดคือต้นตอ สาเหตุของอุปสรรคที่เกิดขึ้น ระบุให้ชัดเจนว่าตนเองต้องทำสิ่งใดที่เฉพาะเจาะจงลงไปเพื่อให้สามารถทำให้สถานการณ์ดีขึ้น ตัดสินลงไปว่าสิ่งใดที่อยู่ในความรับผิดชอบของเราและสิ่งใดที่อยู่นอกเหนือความรับผิดชอบหรือการตัดสินใจของเรา ตัวแปรความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมทางเดียว และส่งอิทธิพลทางบวกต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ อธิบายได้ว่า ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคสูงจะมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์สูง อาจเป็นเพราะได้รับอิทธิพลจากตัวแปรเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ที่ส่งผ่านทางอ้อมต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์

7. เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เนื่องจากเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เป็นความรู้สึกนึกคิด และแสดงการยอมรับ ทำให้เกิดการแสดงพฤติกรรม ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการที่นักเรียนมีเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนที่ดี จะทำให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ที่ปลอดภัยด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สร้อยวลัย สุขตา (2543) พบว่า นักเรียนที่เคยมีพฤติกรรมการแต่งกายล่อแหลม เช่น สวมเสื้อสายเดี่ยว สวมเสื้อเกาะอก กระโปรง กางเกงขาสั้น การสวมกางเกงรัดรูปของเพศชาย เป็นเพศชายร้อยละ 22.60 และเพศหญิงร้อยละ 31.50 มีความสัมพันธ์กับค่านิยมทางเพศ ซึ่งการแต่งกายที่ล่อแหลมอาจทำให้เกิดคิล่วงละเมิดทางเพศ และเป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น แต่ถ้าวัยรุ่นมีเจตคติที่ดีต่อการมีเพศสัมพันธ์ รู้จักการแต่งกายที่เหมาะสม ไม่มีพฤติกรรมที่ล่อแหลม ทำในสิ่งที่ถูกต้อง ก็จะไปสู่พฤติกรรมการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ได้อย่างปลอดภัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาศฤติ ศรีวิเศษ (2559) ที่วิจัยพบว่า เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 2 จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัย พบว่า การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ อิทธิพลของสื่อ ความเชื่อมั่นในตนเอง การรับรู้ความสามารถของตนเอง ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ความฉลาดทางอารมณ์ และเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ดังนั้น ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรคำนึงถึงตัวแปรเหล่านี้ และให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ในทางที่เหมาะสม เพื่อเป็นการป้องกัน พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดโรคเอดส์ได้อย่างปลอดภัย

1.2 ควรจัดการศึกษา อบรม ธรรมะ และจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ การมีเพศสัมพันธ์และเรื่องสัมพันธ์ภาพระหว่างเพศชายเพศหญิงที่ถูกต้อง เพื่อให้นักเรียนทราบถึงข้อเสียและรู้จักป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนซึ่งอาจส่งผลต่อการติดเชื้อเอดส์

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ซึ่งตัวแปรทั้งหมดได้รวมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 85.00 แสดงว่า ยังมีตัวแปรอื่นที่ไม่ได้นำมาศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดังนั้น การพัฒนาโมเดลตัวแปรเชิงสาเหตุ ครั้งต่อไปจึงควรพิจารณาตัวแปรอื่นที่มีอิทธิพลมาศึกษาเพิ่มเติมตามที่คุณผู้วิจัยได้ทำการศึกษาไว้

2.2 ควรมีการศึกษาตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ระหว่างเพศชายและเพศหญิง โดยมีการวิเคราะห์แยกเป็น 2 โมเดล เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ได้ครอบคลุม เนื่องจากตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกัน สามารถนำข้อมูลที่ได้แก้ปัญหาได้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2553). “บทความด้านสุขภาพจิตและจิตเวช”. แนวคิดทฤษฎีและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู. สืบค้นเมื่อ 2 มกราคม 2560, จาก <http://www.dmh.moph.go.th/news/view.asp?id=969>
- ภควดี อาจวิชัย. (2551). การเปรียบเทียบพฤติกรรมบริโภคนิยมและเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดมุกดาหารที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูและมีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- มันตรา ธรรมบุศย์. (2554). AQ กับความสำเร็จในชีวิต”. วารสารวิชาการ, 4(9), 13-14.
- มาศฤดี ศรีวิเศษ. (2559). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนนักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 2 จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและประเมินการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2554). จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

- สร้อยวลัย สุขตา. (2543). การศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- สลิตตา วงศ์ชาพาน. (2553). การเปรียบเทียบความทุ่มเทในการเรียนและทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนครเขต 1 ที่มีระดับความเชื่อมั่น และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2559). รายงานสถานการณ์การตั้งครรภ์ของวัยรุ่นไทย. สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2559, จาก www.m-society.go.th
- สำนักงานมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2560). ข้อมูลสารสนเทศสำนักงานมัธยมศึกษาตอนปลาย. สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2560, จาก <http://www.secondary.obec.go.th/information.25469=17>
- สุขุม เฉลยทรัพย์. (2551). “ทัศนคติกับพฤติกรรม กรณีวัยรุ่นกับเซ็กซ์.” สืบค้นเมื่อ 14 มกราคม 2559, จาก http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=43951&grpid=01&catid=16
- Bandura, A. (1986). *Social Foundations of Thought and Action : A Social Cognitive Theory*. Englewood Cliffs, N. J. : Prentice-Hall.
- Hair. J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate Data Analysis*. (7th ed.) New York : The Free Press.
- Klapper, J. T. (1960). *The effects of mass communication*. New Jersey : Person Education, Inc.
- Salovey, P., & Mayer, J. D. (1990). “Emotional intelligence,”. *Imagination, cognition and personality*. New York : Basic Books.
- Stoltz, P. G. (1997). *Adversity quotient : Turning obstacles into opportunity*. New York : John Wiley & Sons.

ผู้เขียนบทความ

ดร. จักรพงษ์ พร่องพรมราช

ครูวิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนปึกธงชัยประชานิรมิต
เลขที่ 68 หมู่ที่ 11 ถนนนิเวศดำเนิน ตำบลเมืองปัก
อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา 30150
(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31)
E-mail : pongkued@gmail.com